

A német hasadóanyag-adó összeegyeztethető az uniós joggal

2010-ben Németország elfogadta a hasadóanyag-adóról szóló törvényt (Kernbrennstoffsteuergesetz). E törvény a 2011. január 1-jétől 2016. december 31-ig terjedő időszakra adót vezet be a hasadóanyag kereskedelmi célú villamosenergia-termeléshez való felhasználására. Ezen adó összege 145 euró a plutónium-239, a plutónium-241, az uránium-233 illetve az uránium-235 egy grammja után, és az atomerőművek üzemeltetőinek kell azt megfizetniük. Ezen adó célja olyan adóbevételek megteremtése, amelyeknek – a költségvetési konszolidációval összefüggésben és „a szennyező fizet” elv alkalmazásával – többek között azon teher csökkentéséhez kell hozzájárulniuk, amelyet a hasadóanyagok használatából származó radioaktív hulladékok tárolására szolgáló Asse II. bányatelep nélkülözhetetlen rehabilitációja jelent a szövetségi költségvetés számára.

A Kernkraftwerke Lippe-Ems, a lingeni (Németország) Emsland atomerőmű üzemeltetője a Finanzgericht Hamburg (hamburgi adóügyi bíróság, Németország) előtt vitatja ezen adót. Miután a Kernkraftwerke Lippe-Ems 2011 júniusában erőműve atomreaktorában üzemanyag-kötegeket használt fel, több mint 154 millió euró összegű adót kell megfizetnie. A Kernkraftwerke Lippe-Ems véleménye az, hogy a német hasadóanyag-adó nem egyeztethető össze az uniós joggal. A Finanzgericht úgy határozott, hogy ezen adó uniós joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozó kérdéseket terjeszt a Bíróság elé.

A mai napon kihirdetett ítéletében a Bíróság azt a választ adja, hogy az uniós joggal nem ellentétes a német hasadóanyag-adóhoz hasonló adó.

A Bíróság mindenekelőtt elutasítja azon érvet, miszerint a hasadóanyagoknak **az energiatermékek és a villamos energia adózásáról szóló irányelv**¹ alapján adómentességet kellene élveznie (ezen irányelv kötelező adómentességet ír elő többek között a harmonizált jövedéki adó hatálya alá tartozó és a villamosenergia-termeléshez felhasznált energiatermékekre). Mivel ugyanis e hasadóanyag egyáltalán nem szerepel az energiatermékek irányelv által megállapított kimerítő listáján, az nem tartozhat az e termékek némelyikére vonatkozó mentesség alá. A Bíróság szerint az adómentesség analógia útján sem alkalmazható. A Bíróság lényegében elveti azon álláspontot, hogy nem lehet a villamos energia fogyasztása utáni adót és az ezen energia olyan előállítási forrásait sújtó adót egyidejűleg kivetni, amelyek nem minősülnek az irányelv értelmében vett energiatermékeknek.

Ezt követően a Bíróság megállapítja, hogy **a jövedéki adó általános rendszeréről szóló irányelvvel**² sem ellentétes a német hasadóanyag-adó, amelyet e fűtőanyag kereskedelmi célú villamosenergia-termeléshez való felhasználására vetettek ki. Ugyanis, mivel ezen adó nem (közvetlenül vagy közvetetten) a villamos energia fogyasztását³ vagy más jövedéki termék fogyasztását terheli, nem minősül sem a villamos energia utáni jövedéki adónak, sem pedig az e

¹ Az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv (HL L 283., 51. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 405. o.).

² A jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről és a 92/12/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. december 16-i 2008/118/EK tanácsi irányelv (HL 2009. L 9., 12. o.).

³ Amelyre a 2003/96 irányelv vonatkozik.

terméket terhelő, ezen irányelv értelmében vett „egyéb közvetett adónak”. A Bíróság ezzel kapcsolatban többek között megjegyzi, hogy nem áll fenn közvetlen és elválaszthatatlan kapcsolat a hasadóanyag felhasználása és az atomerőmű reaktorában termelt villamos energia fogyasztása között. A kérdéses adó nem tekinthető úgy sem, mint amelyet a villamos energia szabadforgalomba bocsátásának időpontjában e termék mennyiségére közvetlenül vagy közvetetten számítanak ki.

A német hasadóanyag-adó az uniós jogban tiltott **állami támogatásnak sem** minősül. Nem szelektív intézkedés ugyanis. A hasadóanyagot felhasználó villamosenergia-termeléstől eltérő villamosenergia-termelést nem érinti a hasadóanyag-adóról szóló törvény által létrehozott rendszer. Mindenesetre az e rendszerben kitűzött célra tekintettel e termelés nincsen hasonló ténybeli és jogi helyzetben a hasadóanyagot felhasználó villamosenergia-termeléshez képest, mivel egyedül ez utóbbi használatából keletkeznek radioaktív hulladékok.

A Bíróság ezt követően megállapítja, hogy **az Európai Atomenergia Közösséget létrehozó szerződéssel (Euratom-Szerződés vagy EAK)**, amely alá a hasadóanyag tartozik, sem ellentétes a kérdéses adó. Nem minősül vámmal azonos hatású díjnak. Nem amiatt szedik be ugyanis, hogy a hasadóanyag határt lép át, hanem a kereskedelmi célú villamosenergia-termeléshez való felhasználása folytán, e fűtőanyag származási helyének megkülönböztetése nélkül. A Bíróság rámutat továbbá arra, hogy az Euratom-Szerződés céljainak megvalósítása nem kötelezi a hasadóanyag-felhasználásuk fenntartására vagy növelésére a tagállamokat, és e felhasználás megadóztatását sem tiltja meg nekik, aminek hatásaként e felhasználás költségesebbé, és következésképpen kevésbé vonzóvá válna. Ezen túlmenően amiatt, hogy nem a hasadóanyag beszerzését, hanem annak felhasználását sújtja, nem veszélyezteti az EAK azon feladatának teljesítését, hogy gondoskodjon e Közösség összes felhasználójának megfelelő érccel és nukleáris anyaggal való rendszeres és méltányos ellátásáról.

A Bíróság megvizsgálja az előzetes döntéshozatali eljárás keretében a Bírósághoz való fordulás mechanizmusára vonatkozó kérdést is, amelyet a Finanzgericht a német alkotmánybíróság (Bundesverfassungsgericht) előtt folyamatban lévő, a hasadóanyag-adó német alaptörvénynek (Grundgesetz) való megfelelőségére vonatkozó eljárással kapcsolatban tett fel. A Bíróság szerint az a nemzeti bíróság, amelynek kétségei vannak valamely nemzeti jogszabálynak mind az európai uniós joggal, mind pedig az érintett tagállam alkotmányával való összeegyeztethetőségét illetően, nem veszíti el azon lehetőséget, vagy adott esetben nem mentesül azon kötelezettség alól, hogy az e jog értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdésekkel a Bírósághoz forduljon, pusztán azon tény miatt, hogy e jogszabály alkotmányossági vizsgálatára irányuló közbenső eljárás van folyamatban ez e vizsgálat lefolytatására jogosult nemzeti bíróság előtt.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106